

De hedendaagse schaapsherder

Lease-kuddes voor groenbeheer

Michiel Smit, Stadswerk magazine

Een herder met schapen roept bij de meeste mensen beelden op aan lang vervlogen tijden. Ten onrechte, want de hedendaagse schaapsherder is aan een opmars bezig. Steeds meer gemeenten, waterschappen en landschapbeheerders kloppen aan bij bedrijven die herders, kuddes en honden verhuren.

>> Michel ter Stege is schaapsherder annex eigenaar van Environ, een bedrijf dat gespecialiseerd is in kuddeverhuur. Hij doet dit al sinds ongeveer vijftien jaar. De zaken gaan momenteel goed. 'We worden regelmatig gebeld door organisaties die hun groenbeheer op

deze manier willen regelen. Meestal is kostenbesparing de belangrijkste reden, maar ook een ecologisch verantwoorde manier van groenbeheer en het sociale aspect zijn belangrijke overwegingen.'

Een kudde kan, afhankelijk van het te begrazen

stuk, in grootte variëren, maar telt meestal 200 à 300 schapen, een herder en een hond (altijd een bordercollie). Ter Stege heeft momenteel de beschikking over drie kuddes. De herder heeft altijd één of twee honden achter de hand, want als de dienstdoende hond uitvalt, is er een accuut

Foto:
Nationale Beeldbank/
Marcus Rudolph

probleem met het hoeden.

De kuddes zijn in principe op alle plekken inzetbaar die groenonderhoud nodig hebben. Alleen als het dicht bij een drukke, niet goed afgeschermd weg is, kan de plek ongeschikt worden bevonden.

Foto:
Nationale Beeldbank/
Renée Teunis

Kuddes midden in de stad

Soms moet de kudde van het ene naar het andere stuk verplaatst worden. 'Vooral als het in een stedelijk gebied is, geeft dat veel bekijks', zegt Ter Stege. 'In Amersfoort moet de kudde soms het Stationsplein oversteken, veel mensen staan dan geboeid te kijken. Slechts een enkele gestresste automobilist ergert zich aan het tijdverlies dat de kudde hem bezorgt.'

Maar de positieve reacties overheersen sterk. 'Iedere dag komen mensen kijken naar de kudde; ouderen, kinderen, noem maar op. Het geeft toch weer wat extra kleur aan de dag. Bij de selectie van herders letten we er ook heel goed op dat de persoon goed kan omgaan met mensen en er representatief uitziet. Al krijg je gedurende de werkdag natuurlijk wel rouwranden onder je nagels.' Verder is relevante ecologische kennis een voorwaarde. De belangrijkste vereiste voor een schaapherder is echter dat hij verstand heeft van schapen en dat hij op een veilige manier een kudde van de ene plek naar de andere kan brengen.

Ecologische aspecten

Bij veel opdrachtgevers speelt ook het ecologische aspect mee. Schapen zorgen voor een natuurlijke bemesting, er worden geen bestrijdingsmiddelen gebruikt en de grond wordt zodanig vertrapt dat goede omstandigheden voor

allerlei waardevolle plantensoorten ontstaan. Daar komt wel vaak een uitgekende graasstrategie van de herder bij kijken. Hij kan bepaalde stukjes afzetten en variëren in de tijden en plekken die begraaasd worden. Aldus kan hij precies de gewenste bodemomstandigheden voor ieder stukje groen creëren.

De kuddes worden vrijwel uitsluitend ingehuurd in het groeiseizoen, van april tot november. Daarna verdwijnen de schapen naar de stal en neemt Ter Stege de verzorging op zich. De opdrachtgever heeft er verder geen omkijken naar.

Inzet van schaapskuddes als methode van groenbeheer gaat de komende jaren naar alle waarschijnlijkheid flink groeien. Het bespaart kosten, is ecologisch verantwoord en wordt gewaardeerd door bewoners. De kans dat u op een onverwachte plek het geblaat van een schaapskudde hoort, zal in de toekomst steeds groter worden. Houd u daar alvast rekening mee. <<

Website
www.environ.nl